



## PROJEKTOWANE POSTANOWIENIA UMOWY

### UMOWA NR.....

zawarta w dniu [ ] 2024 roku, w Poznaniu pomiędzy:

**Ortopedyczno-Rehabilitacyjnym Szpitalem Klinicznym im. Wiktora Degi Uniwersytetu Medycznego im. Karola Marcinkowskiego w Poznaniu**, ul. 28 Czerwca 1956r. nr 135-147, 61-545 Poznań, wpisanym do Rejestru stowarzyszeń, innych organizacji społecznych i zawodowych, fundacji i publicznych zakładów opieki zdrowotnej, prowadzonego przez Sąd Rejonowy Poznań - Nowe Miasto i Wilda w Poznaniu, VIII Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego, pod numerem KRS: 0000002848, posługującym się nadanym numerem REGON: 000288857 oraz NIP: 783-14-97-917,

zwanym dalej „Zamawiającym”,

reprezentowanym przez:

.....

**a**

**(w przypadku przedsiębiorcy wpisanego do KRS)**

Spółką działającą pod firmą [ ], z siedzibą w [ ] przy ulicy [ ], kod pocztowy [ ], zarejestrowaną w [ ] pod numerem KRS: [ ], posługującej się nadanym jej Numerem Identyfikacji Podatkowej [ ] oraz numerem REGON [ ]

reprezentowaną przez:

.....

zwaną w dalszej treści umowy „Wykonawcą”

**(w przypadku przedsiębiorcy wpisanego do CEIDG)**

(imię i nazwisko) [ ], prowadzącym działalność gospodarczą pod nazwą [ ] z siedzibą przy ulicy [ ], kod pocztowy [ ], wpisaną do Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej Rzeczypospolitej Polskiej pod Numerem Identyfikacji Podatkowej [ ] oraz numerem REGON [ ]

zwanym w dalszej treści umowy „Wykonawcą”.

Strony zgodnie oświadczają, że osoby je reprezentujące przy zawieraniu niniejszej umowy (zwanej dalej: „Umową”) są do tego prawnie umocowane zgodnie z wymogami prawa polskiego. W związku z powyższym nie będą powoływać się na brak umocowania osoby reprezentującej w przypadku jakichkolwiek sporów mogących wynikać z umowy.

Umowa została zawarta po przeprowadzeniu postępowania o udzielenie zamówienia publicznego na podstawie przepisów ustawy z dnia 11 września 2019 r. – Prawo zamówień publicznych (Dz. U. z 2023 r., poz. 1605 ze zm.) w trybie: ..... nr ref: [ ] część nr [ ]

Zamawiający i Wykonawca, zwani w dalszej części z osobna również „Stroną”, zaś wspólnie „Stronami”, zawierają niniejszą umowę, o następującej treści:



## § 1

### PRZEDMIOT UMOWY

1. Przedmiotem umowy jest dostawa, zmontowanie i uruchomienie □ określonego w załączniku nr 1 do niniejszej umowy.
2. Wykonawca oświadcza, że przedmiot umowy odpowiada ściśle wymogom określonym w **załączniku nr 1** do umowy (opis wymaganych parametrów technicznych).
3. Przedmiot umowy jest fabrycznie nowy, gotowy do pracy bez żadnych dodatkowych zakupów i inwestycji, dostarczony na koszt, ryzyko i transportem Wykonawcy wraz z dokumentacją w języku polskim, wydrukowaną instrukcją obsługi oraz na nośniku danych typu pendrive, wskazaniem co do warunków eksploatacji, warunkami gwarancji i kartą gwarancyjną.

## § 2

### MIEJSCE, WARUNKI DOSTAWY I TERMIN REALIZACJI

1. Wykonawca dostarczy, zmontuje i uruchomi przedmiot umowy w miejscu wskazanym przez Zamawiającego, w dniu roboczym, w godzinach od 7:00 do 12:00 **do 20 dni kalendarzowych** od dnia zawarcia umowy. Wykonawca jest zobowiązany zawiadomić Zamawiającego o planowanym terminie dostawy z co najmniej 2-dniowym wyprzedzeniem. Niemniej jednak dokładny termin dostarczenia przedmiotu umowy zostanie uzgodniony między stronami Umowy w sposób telefoniczny bądź za pośrednictwem poczty elektronicznej.
2. Wykonawca zobowiązuje się do zagospodarowania odpadów powstałych w trakcie realizacji umowy na swój koszt i zgodnie zobowiązującymi przepisami prawa.

## § 3

### PROTOKÓŁ ZDAWCZO-ODBIORCZY

1. Strony postanawiają, że warunkiem odbioru przedmiotu umowy będzie potwierdzenie kompletności jego dostawy wraz z dokumentacją zgodnie z § 1 ust. 3 oraz sprawdzeniem poprawności działania i przeszkolenie pracowników (zał. nr 3) Zamawiającego w zakresie bieżącej obsługi, konserwacji i eksploatacji przedmiotu umowy. Czynności powyższe należy wykonać w obecności przedstawicieli Wykonawcy i Zamawiającego. Z odbioru zostanie sporządzony protokół zdawczo-odbiorczy (zał. nr 2) przedmiotu umowy, podpisany przez przedstawicieli Wykonawcy i Zamawiającego. Za termin wykonania przedmiotu umowy uznaje się dzień podpisania przez Strony protokołu zdawczo-odbiorczego bez uwag. Podpisany protokół zdawczo-odbiorczy stanowi podstawę wystawienia przez Wykonawcę faktury.
2. W przypadku, gdy Zamawiający w trakcie odbioru stwierdzi istnienie wad, które nie nadają się do usunięcia, to:
  - a) jeżeli wady uniemożliwiają użytkowanie przedmiotu umowy zgodnie z przeznaczeniem – Zamawiający może odstąpić od Umowy w terminie 21 dni od dnia powzięcia informacji o okolicznościach stanowiących podstawę odstąpienia bądź może odmówić odbioru przedmiotu zamówienia do czasu zaoferowania przez Wykonawcę przedmiotu umowy zgodnego z zawartą umową lub wolnego od wad;
  - b) jeżeli możliwe jest użytkowanie przedmiotu umowy zgodnie z przeznaczeniem – może obniżyć odpowiednio wynagrodzenie.
3. W przypadku nie usunięcia przez Wykonawcę wszystkich wad, usterek i braków w terminie nie dłuższym niż 7 dni roboczych, Zamawiający – niezależnie od innych środków przewidzianych w umowie – ma prawo zlecić osobom trzecim usunięcie wad i usterek oraz wykonanie nie zrealizowanych dostaw na koszt Wykonawcy – bez upoważnienia sądu.
4. Jeżeli Zamawiający dokona odbioru pomimo stwierdzenia wad lub usterek, tak jak wady i usterek wykryte później w okresie rękojmi lub gwarancji, wówczas będą one usuwane przez Wykonawcę



w ramach obowiązków wynikających z rękojmi lub gwarancji.

5. Data podpisania protokołu zdawczo-odbiorczego bez uwag oznaczać będzie:
  - a) przekazanie przedmiotu umowy Zamawiającemu do eksploatacji, wraz z jego uruchomieniem, w tym przeniesienie własności bez składania odrębnych oświadczeń,
  - b) rozpoczęcie biegu terminu gwarancji,
  - c) uprawnienie do wystawienia faktury przez Wykonawcę.

#### § 4

##### WYNAGRODZENIE WYKONAWCY

1. Wykonawcy za wykonanie przedmiotu umowy w całości przysługuje wynagrodzenie w wysokości  PLN netto + VAT tj.  PLN brutto (słownie: ).
2. Wynagrodzenie określone w ust.1 obejmuje wszystkie koszty związane z wykonaniem umowy.
3. Zapłata wynagrodzenia nastąpi na podstawie faktury VAT wystawionej przez Wykonawcę – na podstawie protokołu zdawczo-odbiorczego bez uwag.
4. Zamawiający dokona zapłaty wynagrodzenia przelewem w terminie **do 60 dni** od daty otrzymania prawidłowo wystawionej faktury na rachunek bankowy:  
.....  
wskazany przez Wykonawcę na dostarczonej fakturze VAT. Jeżeli jednak termin zapłaty przez Zamawiającego przypada w dni wolne od pracy (sobota, niedziela, święta) to termin ten ulega przesunięciu na pierwszy roboczy dzień po tych dniach.
5. Zamawiający wymaga, aby na fakturze wpisany był numer umowy oraz nazwa przedmiotu umowy zgodnie z załącznikiem nr 1. Za datę zapłaty strony uważać będą datę obciążenia rachunku Zamawiającego.
6. Strony umowy na podstawie art. 106n Ustawy z dnia 11 marca 2004 r. o podatku od towarów i usług wyrażają zgodę na przysyłanie faktur, duplikatów tych faktur oraz ich korekt w formie elektronicznej PDF na adres e-mail: **sekcja.aparatury@orsk.pl** lub w formie ustrukturyzowanych faktur elektronicznych przesyłanych za pośrednictwem platformy elektronicznego fakturowania (PEF) na stronie: <https://efaktura.gov.pl>, zgodnie z przepisami ustawy z dnia 9 listopada 2018 r.o elektronicznym fakturowaniu w zamówieniach publicznych, koncesjach na roboty budowlane lub usługi oraz partnerstwie publiczno-prawnym (Dz. U. z 2020r. poz. 1666 ze zm.).
7. Fakturę należy przesyłać drogą mailową najpóźniej do 10 dnia następnego miesiąca po realizacji przedmiotu umowy.
8. Warunkiem realizacji płatności w przypadku podatników VAT czynnych na rachunek bankowy wskazany w Umowie jest występowanie tego rachunku w wykazie podatników VAT, o którym mowa w art. 96b ust. 1 ustawy o podatku od towarów i usług (dalej: „Wykaz”).
9. W przypadku gdy na dzień realizacji płatności rachunek bankowy wskazany w umowie nie występuje w Wykazie, Strona realizująca płatność jest uprawniona do:
  - a) skierowania płatności na rachunek bankowy wskazany w Umowie z jednoczesnym powiadomieniem właściwego organu skarbowego o tym fakcie lub
  - b) wstrzymania płatności, niezwłocznie po ustaleniu tej okoliczności Strona wstrzymująca płatność powiadomi drogą Stronę o tym fakcie i powodach wstrzymania.
10. Druga Strona, niezwłocznie po umieszczeniu rachunku bankowego w Wykazie, zawiadomi Stronę wstrzymującą płatność. Strona ta w terminie nie dłuższym niż 3 dni robocze od dnia zawiadomienia, zrealizuje płatność, chyba że w dniu płatności ponownie wystąpi przypadek, o którym mowa powyżej.
11. Druga Strona zobowiązuje się nie dochodzić żadnych roszczeń z tytułu opóźnienia płatności wynikających z ust. 9 i 10.



## § 5

### GWARANCJA I RĘKOJMIA

1. Wykonawca oświadcza, że dostarczony przedmiot umowy jest fabrycznie nowy, należytej jakości, sprawny, wolny od jakichkolwiek wad fizycznych i prawnych.
2. Wykonawca udziela gwarancji i rękojmi dla całości dostarczonego przedmiotu umowy na okres **[ ] miesięcy** licząc od dnia podpisania protokołu zdawczo-odbiorczego bez uwag. Jeżeli na poszczególne materiały lub urządzenia udzielona jest gwarancja producenta na okres dłuższy niż **[ ] miesięcy**, okres gwarancji udzielonej przez Wykonawcę odpowiada okresowi gwarancji udzielonej przez producenta.
3. Pełna gwarancja obejmuje również koszt dojazdu, robocizny, części zamiennych.
4. W przypadku awarii przedmiotu umowy w okresie wskazanym w ust. 2 Wykonawca przystąpi do naprawy w terminie nie przekraczającym 48 godzin od zgłoszenia awarii (dotyczy dni roboczych). Zgłoszenie następuje na nr tel. lub adres mailowy:

.....

(adres mailowy, numer telefonu)

5. Czas usunięcia awarii przez Wykonawcę wynosi 5 dni roboczych od jej zgłoszenia przez Zamawiającego. W sytuacji, w której wystąpi konieczność sprowadzenia części zamiennych, o czym należy poinformować Zamawiającego nie później niż w terminie 5 dni roboczych od zgłoszenia awarii, Wykonawca zobowiązany jest do dostarczenia urządzenia zamiennego o nie gorszych parametrach technicznych bez dodatkowych opłat.
6. Naprawa urządzeń odbywać się będzie w siedzibie Zamawiającego. W uzasadnionym przypadku naprawa może odbywać się w innym miejscu (poza siedzibą Zamawiającego), pod warunkiem wyrażenia zgody przez Zamawiającego, pod rygorem nieważności w formie pisemnej. W przypadku wykonywania naprawy poza siedzibą Zamawiającego Wykonawca ponosi wszelkie koszty i ryzyko związane z jego transportem do i miejsca naprawy.
7. Wykonawca zobowiązuje się do wymiany urządzeń na nowe w okresie wskazanym w ust. 2 w przypadku wystąpienia trzech istotnych awarii, których usunięcie związane będzie z wymianą części lub podzespołów – przy trzeciej awarii lub jeśli usunięcie awarii jest niemożliwe. Wymiana powinna nastąpić w ciągu 7 dni roboczych od daty zgłoszenia awarii przez Zamawiającego.
8. W przypadku wymiany uszkodzonych urządzeń na nowe lub wymiany ich części lub podzespołów w związku z okolicznościami określonymi w ust. 7 oraz w przypadku skorzystania przez Zamawiającego z rękojmi, w stosunku do nowych, wymienionych urządzeń okres gwarancji i rękojmi rozpoczyna się od nowa zgodnie ze wskazanym w ust. 2 okresem gwarancji oraz obowiązują dotychczasowe warunki gwarancji i serwisu wynikające ze złożonej oferty.
9. Naprawę uznaje się za skuteczną z chwilą podpisania przez obie strony raportu serwisowego z usuwania wad.
10. Wykonawca odpowiedzialny jest za wszelkie szkody, które spowodował usuwaniem wad.
11. W przypadku wymiany jakiegokolwiek części składowej lub całego przedmiotu umowy na nowy, Wykonawca zobowiązany jest w każdym przypadku dostarczyć część lub urządzenie, które:
  - a) jest fabrycznie nowe,
  - b) jest nieużywane (nie było wcześniej wykorzystywane przez innego użytkownika), nie było przedmiotem wystaw bądź prezentacji,
  - c) jest kompletne i do jego uruchomienia oraz stosowania zgodnie z przeznaczeniem nie jest konieczny zakup dodatkowych elementów i akcesoriów,
  - d) charakteryzuje się co najmniej takimi parametrami technicznymi i eksploatacyjnymi jak urządzenie, którego parametry techniczne i eksploatacyjne zostały wymienione w załączniku nr



- 1 do umowy (opis wymaganych parametrów technicznych),
- e) stanowi wyrób tego samego producenta – z zastrzeżeniem, że możliwe jest zastosowanie wyrobu innego producenta po uzyskaniu uprzedniej zgody Zamawiającego (przy czym Wykonawca winien wskazać zaistnienie przyczyn o obiektywnym charakterze i niezależnych od Wykonawcy, które uniemożliwiają zastosowanie wyrobu tego samego producenta),
  - f) nie będzie rekondycjonowane, z zastrzeżeniem zdania kolejnego. Zamawiający dopuszcza zastosowanie przez Wykonawcę części i podzespołów rekondycjonowanych, za które Wykonawca bierze taką samą odpowiedzialność jak za części i podzespoły nowe zapewniając taką samą jakość i gwarancje jak dla podzespołów i części nowych.
- 12. Wraz z nowym urządzeniem, Wykonawca zobowiązany jest dostarczyć wszystkie dokumenty wymagane obowiązującymi przepisami prawa, w tym wskazane w § 1 ust. 3 Umowy (za wyjątkiem tych, które Zamawiający posiada w związku z wcześniejszą realizacją przedmiotu umowy).
  - 13. Przerwy w pracy urządzeń spowodowane naprawami gwarancyjnymi oraz w przypadku skorzystania przez Zamawiającego z rękojmi, a także wymiana urządzenia i jego elementów składowych na nowe odpowiednio wydłużają okres gwarancji.
  - 14. Uprawnienia Zamawiającego z tytułu gwarancji nie wyłączają odpowiedzialności Wykonawcy z tytułu rękojmi.
  - 15. W przypadku niewykonania obowiązków określonych w ust. 4-6 Zamawiający ma prawo zlecić usunięcie awarii serwisowi posiadającemu autoryzację producenta na koszt i ryzyko Wykonawcy – bez upoważnienia sądu.
  - 16. Wykonawca nie ponosi odpowiedzialności za uszkodzenia powstałe w czasie użytkowania przedmiotu umowy dostarczonego w ramach niniejszej Umowy, jeżeli są one spowodowane niestosowaniem się do dostarczonej instrukcji obsługi.
  - 17. Raport serwisowy sporządzony przez serwis gwarancyjny musi zawierać opis wszystkich czynności serwisowych.
  - 18. Wykonawca gwarantuje 5-letni okres dostępności do serwisu i części zamiennych liczony od daty przekazania przedmiotu umowy.

## § 6

### KARY UMOWNE

- 1. Zamawiający zastrzega prawo do naliczenia Wykonawcy kar umownych za niewykonanie lub nienależyte wykonanie Umowy.
- 2. Wykonawca zapłaci Zamawiającemu kary umowne:
  - a) **0,5%** wartości brutto przedmiotu umowy, za zwłokę w dostawie przedmiotu umowy, za każdy dzień zwłoki,
  - b) **0,2%** wartości brutto przedmiotu umowy za każdy dzień zwłoki w wykonaniu naprawy lub wymiany gwarancyjnej w stosunku do terminu określonego w § 5 ust. 4-7,
  - c) **10%** wartości brutto przedmiotu umowy za odstąpienie/ wypowiedzenie/ rozwiązanie Umowy przez Zamawiającego z przyczyn leżących po stronie Wykonawcy.
- 3. Zamawiający zastrzega sobie prawo dochodzenia odszkodowania na zasadach ogólnych kodeksu cywilnego.
- 4. Zamawiający zastrzega sobie możliwość potrącenia kar umownych z wynagrodzenia przysługującego Wykonawcy. Zapłacenie lub potrącenie kary nie zwalnia Wykonawcy z obowiązku dokończenia zobowiązań umownych.
- 5. Maksymalna łączna wysokość kar nie może przekroczyć **20%** wartości brutto Umowy określonej w § 4 ust.1 Umowy.





## § 9

### ZMIANA UMOWY

1. Zamawiający przewiduje możliwość zmiany Umowy w następujących przypadkach:
  - a) zmiany danych Wykonawcy bądź Zamawiającego,
  - b) wprowadzenia produktów równoważnych spełniających wymagania określone w SWZ przy założeniu, że ich cena nie będzie wyższa od ceny ofertowej.
2. Wykonawca inicjujący zmianę Umowy, zobowiązany jest złożyć Zamawiającemu pisemny wniosek zawierający co najmniej opis okoliczności, uzasadniających taką zmianę.
3. Zamawiający wyrazi zgodę na proponowane przez Wykonawcę zmiany, jeżeli Wykonawca odpowiednio wykaże, że zmiany te wymagają zmiany zawartej Umowy.
4. Wszelkie zmiany umowy, wymagają obustronnie podpisanego aneksu do umowy pod rygorem nieważności.

## § 10

### ODSTĄPIENIE OD UMOWY

1. Zamawiającemu przysługuje prawo do odstąpienia od Umowy w całości lub w części – poza przypadkami określonymi w kodeksie cywilnym oraz ustawie Prawo zamówień publicznych - w sytuacji kiedy:
  - a) zostanie zgłoszona do KRS likwidacja Wykonawcy,
  - b) zostanie wydany nakaz zajęcia majątku Wykonawcy,
  - c) w przypadku śmierci Wykonawcy,
  - d) Wykonawca bez uzasadnionych przyczyn nie rozpoczął wykonywania Umowy lub jej części i nie realizuje jej przez okres dłuższy niż 7 dni,
  - e) Wykonawca przerwał realizację Umowy i nie realizuje jej przez okres dłuższy niż 14 dni,
  - f) inne rażące naruszenie obowiązków wynikających z Umowy lub przepisów prawa – w terminie do 30 dni od powzięcia wiadomości o zdarzeniu stanowiącym podstawę odstąpienia.

## § 11

### POSTANOWIENIA KOŃCOWE

1. Odstąpienie, wypowiedzenie i rozwiązanie Umowy może nastąpić wyłącznie na piśmie, pod rygorem nieważności.
2. W sprawach nieuregulowanych w niniejszej Umowie będą miały zastosowanie przepisy Kodeksu cywilnego i ustawy Prawo zamówień publicznych.
3. Ewentualne spory wynikłe na tle niniejszej Umowy rozstrzygane będą przez sąd miejscowo właściwy dla siedziby Zamawiającego.
4. Strony zobowiązują się do informowania siebie nawzajem o każdorazowej zmianie adresu swojej siedziby lub zamieszkania. W razie zaniedbania tego obowiązku korespondencję wysłaną listem poleconym za potwierdzeniem odbioru na adres podany uprzednio uważa się za doręczoną.
5. W razie wystąpienia istotnej okoliczności powodującej, że wykonanie Umowy nie leży w interesie publicznym, czego nie można było przewidzieć w chwili zawarcia Umowy, lub dalsze wykonywanie Umowy może zagrazić istotnemu interesowi bezpieczeństwa państwa lub bezpieczeństwu publicznemu, Zamawiający może odstąpić od Umowy w terminie 30 dni od powzięcia wiadomości o tych okolicznościach. W takim wypadku Wykonawca może żądać od Zamawiającego jedynie wynagrodzenia należnego mu z tytułu wykonanej już części Umowy, zgodnie z art. 456 Ustawy Prawo zamówień publicznych.
6. Wykonawca nie może bez pisemnej zgody Zamawiającego dokonać cesji wierzytelności wynikających z realizacji niniejszej Umowy. Wykonawca nie może przenieść na osobę trzecią jakichkolwiek swoich wierzytelności wynikających z niniejszej Umowy (zakaz cesji), chyba że na



powyższe wyrazi zgodę Zamawiający w formie pisemnej pod rygorem nieważności, z zastrzeżeniem art. 54 ust. 5 ustawy z dnia 15 kwietnia 2011 r. o działalności leczniczej.

## § 12

1. Osoby odpowiedzialne za realizację Umowy:
  - a. Ze strony Zamawiającego:
    - Kierownik Sekcji ds. Serwisu Technicznego lub osoba zastępująca,
    - Kierownik Działu Informatyki lub osoba zastępująca,
  - b. Ze strony Wykonawcy:  
.....
2. Zmiana osób wskazanych w ust. 1 nie stanowi zmiany Umowy. Jednocześnie strony zobowiązane są w ciągu 3 dni roboczych, za pośrednictwem poczty elektronicznej do powiadomienia o każdorazowej takiej zmianie na adres:  
Zamawiający:.....  
Wykonawca.....
3. Umowę niniejszą sporządzono w dwóch, jednobrzmiących egzemplarzach, po jednym dla każdej ze stron.

## § 13

Integralną część umowy stanowią następujące załączniki:

- 1) Załącznik nr [1] – Opis wymaganych parametrów technicznych
- 2) Załącznik nr [2] – Protokół zdawczo-odbiorczy
- 3) Załącznik nr [3] – Lista osób przeszkolonych w zakresie obsługi przedmiotu umowy

.....  
**Wykonawca**

.....  
**Zamawiający**



Załącznik nr 2 do Umowy

## Protokół zdawczo-odbiorczy

do umowy nr .....

1. **Data przekazania:**.....

2. **Zamawiający:** Ortopedyczno - Rehabilitacyjny Szpital Kliniczny im. Wiktora Degi Uniwersytetu Medycznego im .Karola Marcinkowskiego w Poznaniu, ul. 28 Czerwca 1956r. nr 135/147, 61-545 Poznań, NIP: 783-14-97-917.

3. **Wykonawca:**

.....  
.....  
.....  
.....

4. **Przedmiot umowy:**

.....  
.....  
.....  
.....  
.....  
.....

(nazwa, typ, numery seryjne, ilość)

5. **Informacja o stanie technicznym urządzenia:**.....

6. **Producent:**.....

7. **Rok produkcji:** .....

8. **Uwagi:**.....

.....  
.....

Podpisy upoważnionych przedstawicieli:

Zamawiający:.....

Wykonawca:.....





*Załącznik nr 3 do Umowy*

## LISTA OSÓB PRZESZKOLONYCH W ZAKRESIE OBSŁUGI PRZEDMIOTU UMOWY

Data szkolenia:.....

Nazwa urzędu: .....

Lp.	Imię i nazwisko	Stanowisko	Podpis

Szkolenie przeprowadził(a):.....  
(pieczęć i podpis)